

АНАЛІЗ МЕТОДОЛОГІЇ IDEF ДЛЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Голуб О.Ф.

Науковий керівник – ст. викладач каф. КІТАМ Бронніков А.І.
Харківський національний університет радіоелектроніки (61166,
Харків, пр. Науки, 14, каф. КІТАМ, тел. (057) 702-14-86)
e-mail: oleksandr.holub@nure.ua

An analysis of the IDEF methodology was conducted to develop business processes, their features and applications. The IDEF methodology is a family of functional modeling standards, a way to identify certain processes. Typically, the IDEF modeling (IDEF0, as can be found in many sources) is the first step in learning any system.

Бізнес-процес являє собою набір або послідовність задач (функцій), які відображають діяльність підприємства та перетворюють вхідні дані на вихідні (результат) за допомогою ресурсів та керуючого впливу. Бізнес-процеси розділяються на кілька категорій, але до основних належать ті, які орієнтовані на виробництво продукції та надання послуг. Звично розділяти такі поняття як бізнес-процес та технологічний процес – перше говорить про те, що в діяльності задіяні кілька людей в явній чи не явній формі, друге – про те, що дія виконується автоматизованою системою чи програмою. Але, проаналізувавши стандарти IDEF я прийшов до висновку, що будь-який процес можна описати за допомогою даної методології, а саме: автоматизована система на виробництві, комп'ютерна система, взаємодія відділів у компанії тощо.

Головною перевагою сімейства IDEF є те, що при вивченні нової системи, замість сотень сторінок з її описом, використовується нотація у вигляді діаграм, які відображають зв'язки між функціями системи, їх взаємодію та інформацію яка передається між ними. Такий спосіб є більш економічним, структурованим (завдяки наявності правил та вимог нотації) та мінімізує кількість можливих помилок.

Існує кілька способів опису бізнес-процесів (технологічних процесів). Перший та найпростіший з них це текстовий спосіб. Простота такого методу полягає у тому, що певних правил, окрім граматичних та орфографічних, немає під час опису.

Наступний спосіб опису бізнес-процесів – табличний. Порівняно із першим, табличний спосіб є більш формалізований, що дає змогу в певній мірі структурувати інформацію для подальшого її використання.

Найбільш наочним, стандартизованим та оптимальним є графічний підхід у створенні опису будь-якого процесу. Коли інформація подається у графічному вигляді, де відображаються окремі елементи системи їх зв'язки, то підвищуються можливості для її аналізу та прийняття рішень.

У наш час існує досить багато методологій та засобів для опису бізнес-процесів серед яких IDEF (IDEF0, IDEF1, IDEF2, IDEF3, IDEF4, IDEF5 та інші) та пакети програм BPWin, ERWin.

Методологію IDEF0 можна вважати наступним етапом розвитку добре відомого графічного мови опису функціональних систем SADT (Structured Analysis and Design Technique).

Функціональна модель IDEF0 являє собою набір блоків, кожен з яких представляє собою «чорний ящик» з входами і виходами, управлінням та механізмами, які деталізуються до необхідного рівня. Відмінною особливістю IDEF0 є її акцент на підпорядкованість об'єктів: в лівому верхньому кутку знаходиться найважливіша функція і так, зліва направо, у порядку зменшення важливості.

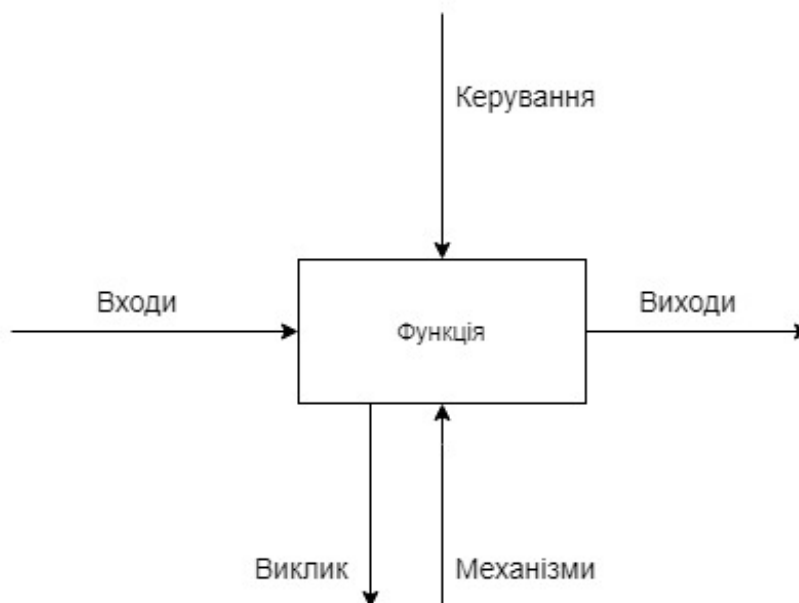

Рисунок 1 – Функціональна модель першого рівня

Підсумувавши проведений аналіз можна чітко визначити, що сімейство методологій IDEF це досить потужний інструмент для проектування бізнес-процесів різної складності, використання якого мінімізує виникнення можливих помилок у системі процесу. Продовжуючи досліджувати дану методологію можна знайти шляхи її модифікації які дадуть змогу створити універсальний інструмент для проектування і, не зважаючи на те, що «універсальність» може тягнути за собою певну складність в використанні, у даному випадку навпаки, модифікація призведе до більш «економічного», з боку витрати різних ресурсів, проектування досить комплексних та багатофункціональних систем та процесів та штучного інтелекту.